

ירמיהו טז

הנביא מקריב את חייו האישיים על מזבח נבואתו, כמצוות ה'
 עליו: **וַיְהִי דְבַר-ה' אֵלַי לֵאמֹר. בַּל-תִּקַּח לְךָ, אִשָּׁה; וְלֹא-יִהְיוּ לְךָ בָּנִים וּבָנוֹת, בְּמִקְוֹם הַזֶּה.**"
 הנבואה היא אכזרית מאין כמוה, אל תוליד בנים או בנות,
 כי נגזרה הגזרה המרה.

כִּי-כֹה אָמַר ה', עַל-הַבָּנִים וְעַל-הַבָּנוֹת, הַיְלֹודִים, בְּמִקְוֹם הַזֶּה; וְעַל-אִמֹתֶם הַיְלִידוֹת אוֹתָם, וְעַל-אֲבוֹתֶם הַמּוֹלְדִים אוֹתָם-- בְּאֶרֶץ הַזֹּאת. מִמּוֹתֵי תַחֲלָאִים יָמָתוּ, לֹא יִסְפְּדוּ וְלֹא יִקָּבְרוּ-- לְדָמֹן עַל-פְּנֵי הָאֲדָמָה, יִהְיוּ; וּבַחֲרָב וּבִרְעָב, יִכָּלוּ, וְהִיתָה נְבִלְתָם לְמֵאֲכָל, לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבַהֲמַת הָאָרֶץ. {מציע להבין במילה **חַרְב** כענין של יובש זאת אומרת בבצורת וברעב. אם כי המפרשים נוהים אחר מלחמה.}

הנביא מצווה לא להשתתף בצער ובאבל המשפחות שאבדו את צאצאיהם. אם יש מתאבלים סימן שלא הייתה השמדה טוטאלית. ועל כך מתבקש הנביא שלא לנחם כי אין את מי ולא לשמוע כל נחמה כי אין מי שיקרא זאת.

(בית מרזח אינו הפאב השרוי בשפת העם אלא הוא בית אבל בו נשמעות צעקות הכאב והאבלות. לפאב של ימינו קראו בית משתה).

הקללה על העם היא היפך מסימני השמחה: ה' ישבית את קול הששון וקול השמחה, קול החתן וקול הכלה. וכל זאת על כי העם הזניח את עברו, עבר לעבוד אלילים. יש הפניית עורף מוחלטת אל תורת ה' והזנחת האמונה בו.

העונש יטביע את חותמו על העם בכך. הגלות הזו תשכיח את גלות מצרים והגאולה שתבוא בעתיד תשכיח את יציאת מצריים, שנחקה כל כך בלב העם. "כִּי אִם-חַי-ה', אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ צְפוֹן, וּמִכָּל הָאֲרָצוֹת, אֲשֶׁר הִדְיָחֵם שָׁמָּה; וְהַשְׁבֵּתִים, עַל-אֲדָמְתָם, אֲשֶׁר נָתַתִּי, לְאֲבוֹתָם. "

הנבואה החריפה מתארת את העם הנרדף על ידי האויבים והמנסה ללא הצלחה לחפש מקלט ומפלט מיד השונא. הנביא מסכם, לצערו, שאיש מן המלטים לא ינצל ולא חשוב לאיזה נקיק סלעים או מקום מסתור יברח.

כושרו של האויב הוא כמו זה של דייג היודע לדוג דגים בכמויות (ברשתות דיג, נתפסים דגים רבים). מוסיף הנביא לשוות את האויב האכזר כציידים היודעים לצוד את החיה הנמלטת מפניהם.

העיקרון כי אין נסתר משמיים דבר, אין נסתר מחמתו. מול עיני הבורא אין מסתור יעיל. עבור הבורא נטמאה הארץ הטהורה שנתנה לעם.

"כִּי עֵינַי עַל-כָּל-דְּרָכֵיהֶם, לֹא נִסְתְּרוּ מִלְּפָנָי; וְלֹא-נִצְפָן עֵינָם, מִנֶּגֶד עֵינַי. " וְשַׁלַּמְתִּי רִאשׁוֹנָה, מִשָּׁנָה עֹנָם וְחִטָּאתָם, עַל, חֲלָלִם אֶת-אֲרָצִי: בְּנִבְלַת שְׁקוּצֵיהֶם וְתוֹעֲבוֹתֵיהֶם, מָלְאוּ אֶת-נַחְלָתִי. "

אין זאת אלא עוד נבואת פורענות, רחוקה מנחמה. הפורענות תגדל כי העם היה אמור להיות החלוץ של עבודת ה', ותחת זאת הגויים הם הפונים אל ה'. מאכזב ומצדיק את הפורענות הכבדה. כפי שמבטאת הנבואה בלשונה.

"וַיֵּט ה' עֵזִי וּמַעֲזִי, וּמְנוּסֵי--בְּיוֹם צָרָה; אֱלֹהֵי, גוֹיִם יָבֹאוּ מֵאֲפִסֵּי-אֶרֶץ, וַיֹּאמְרוּ אֶךְ-שֶׁקֶר נַחֲלוּ

**אָבוֹתֵינוּ, הֶבֶל וְאֵין-בָּם מוֹעִיל . כִּי הֵי עֲשֵׂה-לוֹ
אָדָם, אֶ-לֵהִים; וְהִמָּה, לֹא אֶ-לֵהִים. כֹּא לָכֵן, הִנְנִי
מוֹדִיעַם, בַּפֶּעַם הַזֹּאת, אוֹדִיעַם אֶת-יָדַי וְאֶת-
גְּבוּרָתִי; וְיָדְעוּ, כִּי-שָׁמַי ה' "**

מאוכזב הנביא מעבודת האלילים, שהשתלטה על העם, כי לכל
בר דעת אין באלילים שום תועלת ומה קשה לעבוד את ה',
שהוא אמת.

הלקח לימינו הוא להבין מה היא משמעות של עבודת כוכבים
בימינו. עבודת האלילים המאיימת לגבור בחצרותינו מתחפשת
בתבניות בנות זמננו אין זה פסל וצלם עץ, אבן הר או בקעה.
היום היא מתחפשת לרעיונות עיוועים של שלטון חסר תרבות
יהודית. היהדות אינה דמוקרטיה, כי האחרונה מאיימת להיות
עבודת אלילים מודרנית, טוב יהי לנו אם נשוב ללמוד וללמד,
לשמור ולעשות. "יט ה' עֲזִי וּמַעֲזִי, וּמְנוֹסִי--; וְיָדְעוּ, כִּי-שָׁמַי
ה'."